

A plain language website for legal drafters

Plain Conference, 23 September 2017 Aino Piehl Institute for the Languages of Finland



Regulations & instructions

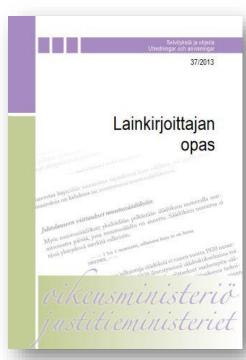
Administrative Procedure Act 2003

9 § Requirement of proper language

An authority shall use appropriate, clear and comprehensible language.

Lainkirjoittajan opas (Legal writer's guide)

Ministry of Justice 2012

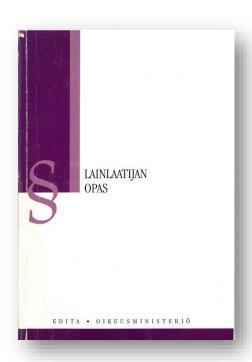




Regulations & instructions

- Government Decision on Administrative Language 1982 "clear and comprehensible language"
- Rules of Procedure for Ministry of Justice 1995
 "correct, comprehensible, precise and coherent bills"
- Lainlaatijan opas (legal drafter's guide)
 Ministry of Justice 1996

Handbook on Swedish Legal Language 1986





Proper language

What is considered appropriate, clear or comprehensible?

- Clear: disposition, sentence structure, layout, visualisation
- Comprehensible: content, information structure, coherence, vocabulary
- Appropriate: tone of voice



Action Plan for Clear Administrative Language

- Included in the Government Programme of 2011
- Programme contains proposals on ways to make language in
 - authorities' communication
 - transaction with citizens
 - laws
 more appropriate, clear, comprehensible.
- Plain legal language website for legal drafters
- Exemples of what appropriate, clear and comprehensible mean in legal language
- On Institute for the Language of Finland's website, compiled by the Institute



Website for legal drafters: Purpose

The website

- helps to recognize features which may impair appropriateness, clarity, comprehensibility
- provides reliable alternatives for established but complicated ways to write government bills
- gives arguments for choosing plain alternatives





Website for Legal Drafters: Content

Säädöskielen ohjeita

Termit Informaatiorakenne Pykälän otsikko Määriteketjut Tehden-, tehdessä- ja vastaavat rakenteet Kiilalauseet Substantiivityyli Pitkät virkkeet Haitallisen tiivis ilmaisu Selkeä tiivis ilmaisu Säädösviittaukset

Plain language instructions

Terminology
Thematic structure
Section headings
Chain of modifiers
Nominalisations
Internal subordinate clauses
Nominal style
Long sentences
Clear density
Unclear density
Legal references

www.kotus.fi/saadoskieli



Website for legal drafters: Structure

- 10 pages (for now) presenting a linguistic feature affecting comprehensibility or clarity
- On each feature page
 - a description of the feature
 - a typical example
 - analysis of the example and changes
 - possibly additional information about the feature (research results, reading tips etc.)
 - link to pages with additional examples





Säädöskielen ohjeita

The advice in short

Määriteketjut

Vältä pitkiä määriteketjuja. Ne erottavat usein toisistaan sanat, jotka esittävät lauseen pääasian, ja tuovat väliin sivuasioita. Näin ne hidastavat lauseen pääajatuksen ymmärtämistä.

Description of the feature

Näin tunnistat määriteketjun:

- Määriteketju muodostuu, kun jonkin sanan edelle sijoitetaan monta sitä määrittävää sanaa.
- Yleiskielessä sanalla on yleensä vain yksi määrite, tavallisesti adjektiivi, esimerkiksi odottamaton este.
- Säädöskielessä määritteenä on usein partisiippi (tarkoitettu, luovutettava). Partisiipin edellä voi olla niin paljon siihen liittyviä sanoja, että ketju hankaloittaa lukemista.

Advice about how to change the feature

Näin korvaat määriteketjun:

- Partisiippimuotoisen määritteen voi yleensä korvata joka-lauseella (luovutettava tieto > tieto, joka luovutetaan).
- Myös jos-lause voi olla mahdollinen.
- Partisiipista voi usein tehdä joka- tai jos-lauseen verbin (luovutettava tieto > tieto luovutetaan).



Esimerkki määriteketjusta

Before After

Alkuperäinen esimerkki

Muutostyön suorittava osakkeenomistaja vastaa yhtiölle ja toiselle osakkeenomistajalle ilmoituksen käsittelystä aiheutuvista tarpeellisista ja kohtuullisista **kustannuksista**.

Asunto-osakeyhtiölaki (luonnos), 2 luku, 3 §

Selkeämmin näin

Muutostyön suorittava osakkeenomistaja vastaa tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista, **joita** ilmoituksen käsittelystä aiheutuu yhtiölle ja toiselle osakkeenomistajalle.

Muokkausehdotus

Syy muutokseen

Analysis of the current example and motivation for the changes

- Sanalla kustannuksista on esimerkissä kymmenen määritettä. Tämä kymmenen sanan ketju erottaa kauas toisistaan verbin vastaa ja sen objektin kustannuksista, joka kertoo tekemisen kohteen.
- Sana aiheutuvista on verbin partisiippimuoto. Sellaisen voi korvata joka-lauseella, jossa verbinä on aiheutuu.
 Tämä lausemuoto on helpompi lukea, koska kaikki aiheutua-verbin määritteet eivät sivulauseessa ole verbin edellä, vaan osa on jäljessä.
- Määriteketjussa esitetyt asiat on helpompi lukea sivulauseena siksikin, että asia sivulauseessa on omana, lyhyempänä ja selvärajaisena jaksonaan.



Muuta huomattavaa

Other remarks, references to research etc.

Määriteketjussa osien suhde voi hämärtyä eivätkä erilliset asiat erotu riittävästi toisistaan. Kun esimerkin määriteketju hajotetaan, saavat myös kustannukset-sanan muut, tärkeät määritteet tarpeellinen ja kohtuullinen enemmän huomiota.

Muutettuun esimerkkiin jää vielä yksi partisiippimäärite, suorittava. Siihenkin liittyy oma määrite: muutostyön. Tämänkin voisi muuttaa joka-lauseeksi, mutta kahden määritteen ketju on niin lyhyt, ettei se rasita muistia.

Kannattaa kuitenkin välttää monen määritteen kasautumista, sillä niissä sanotaan yleensä asia, joka ansaitsee oman lauseen tai virkkeen tullakseen selvästi ymmärretyksi.

Lisää esimerkkejä määriteketjuista

Link to more examples



Esimerkki 2: Jos-lause määriteketjun tilalle

Another example of the same feature

Alkuperäinen teksti

Viestintäviraston on päätöksellään **asetettava** huomattavan markkinavoiman yritykselle *kilpailun* esteiden poistamiseksi tai kilpailun edistämiseksi tarvittavat 2 momentissa tarkoitetut **velvollisuudet**.

Viestintämarkkinalaki (393/2003), 18 §

Selkeämpi rakenne

Viestintäviraston on päätöksellään **asetettava** huomattavan markkinavoiman yritykselle 2 momentissa tarkoitetut **velvollisuudet**, jos ne ovat tarpeen kilpailun esteiden poistamiseksi tai kilpailun edistämiseksi.

Viestintämarkkinalaki (1327/2007), 18 §

Analysis

Missä ongelma?

- Määriteketju velvollisuudet-sanan edellä erottaa kauas toisistaan sanat asetettava ja velvollisuudet, jotka
 esittävät lauseen ydinsisällön. Ketjuun kuuluvat sanat on vasemmanpuoleisessa esimerkissä kursivoitu.
- Määriteketjussa on kymmenen sanaa ja kaksi partisiippia, tarvittavat ja tarkoitetut.

Advice

Miten se on ratkaistu?

- Osa määriteketjusta on siirretty jos-lauseeseen. Partisiippi tarvittavat kertoo, että kysymys on ehdosta. Olisi mahdollista käyttää myös joka-lausetta, mutta silloin jää pääteltäväksi, että on kyse velvollisuuksien asettamisen ehdosta.
- Lyhyempi määriteketju 2 momentissa tarkoitetut on jätetty ennalleen.



Esimerkki hyvästä termistä

Good example

perkaamo

Tässä laissa tarkoitetaan:

__

 perkaamolla elintarvikelaissa tarkoitettua elintarvikehuoneistoa, jossa perataan kaloja;

Eläintautilaki (441/2013), 3 §

Perustelu

Analysis

- Uusi, raikas, sanakirjasanana esiintymätön johdos.
- Yksinkertainen ilmaus, jota voi muun muassa taivuttaa helposti.
- Termi hyödyntää perata-verbin merkitystä: tekopaikan nimi luo merkitysyhteyden kantaverbiin.

A chain of modifiers



A shareholder is entitled to have any stipulation in the articles of association that is unreasonable in its effect amended so as to eliminate this effect.

original text in Finnish

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiöjärjestykseen sisältyvä kohtuuttomuuteen johtava määräys muutetuksi niin, että kohtuuttomuus poistuu.

Finnish type chain of modifiers

A shareholder is entitled to have any in the articles of association included, in its effect unreasonable stipulation amended so as to eliminate this effect.

A chain of modifiers



Proposal:

If any stipulation in the articles of association is unreasonable in its effect, a shareholder is entitled to have it amended so as to eliminate this effect.

Jos yhtiöjärjestykseen sisältyy kohtuuttomuuteen johtava määräys, osakkeenomistajalla on oikeus saada se muutetuksi niin, että kohtuuttomuus poistuu.



Cooperation with Legal Inspection Unit at Ministry of Justice:

- Examples of current Draft Government Bills
- Suggestions for rephrasing
- Comments on the Institute's analysis and rephrasing (after-versions)
- Promoting the website (link from the legal drafting pages in ministries' intranet)



How to establish the website as a tool?

- By informing and linking to it
- By presenting examples as videos



